



Sprawozdanie
z działalności Centrum Usług Społecznych,
realizacji programu usług społecznych w Szprotawie w 2025r.,
oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej i usług społecznych
w 2026 r.
na podstawie
art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004r.



Szprotawa, 24.03.2026 r.

Ogólna charakterystyka funkcjonowania Centrum Usług Społecznych w Szprotawie

Centrum Usług Społecznych w Szprotawie jest jednostką organizacyjną, działającą w formie jednostki budżetowej. Siedziba Centrum znajduje się pod adresem: Szprotawa, ul. Żagańska 6. Centrum zostało utworzone w celu realizacji zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej oraz zadań zleconych gminie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zgodnie z brzmieniem ustawy o pomocy społecznej, Centrum Usług Społecznych jest narzędziem instytucji polityki społecznej państwa mającym na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest również zapobieganie niekorzystnym sytuacjom życiowym oraz podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Realizując swoje zadania CUS kieruje się zasadami równości, pomocniczości, solidarności, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Realizuje działania wynikające ze strategii rozwiązywania problemów społecznych i wskazane przez władze gminy.

Centrum Usług Społecznych w Szprotawie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz aktów wykonawczych do ustawy. Zakres działania Centrum obejmuje również zadania wynikające z innych ustaw w szczególności z:

- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

W 2025 roku w Centrum zatrudnionych było 29 osób na 28,75 etatach w tym: 8 pracowników socjalnych, 3 osoby w dziale świadczeń pomocy społecznej, 4 osoby w dziale świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, 2 koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych, 1 organizator usług społecznych, 1 organizator społeczności lokalnej, 5 osób w sekcji finansowej, 3 osoby w dziale administracyjno-gospodarczym (w tym 1 osoba pracownik obsługi),

dyrektor i zastępca dyrektora.

Realizacja budżetu w 2025r. przebiegała bez większych zakłóceń, zgodnie ze sprawozdaniem RB- 28S opiewała na łączną kwotę 32253,126,14 zł (w 2024 to 31.809.369 zł.) W zakresie zadań zleconych zrealizowano wydatki na poziomie 24.523.888,86 zł. Zadania własne gminy opiewały na kwotę 7.729237,28 zł. Dla pełniejszego zobrazowania skali wydatków i zadań poniżej przedstawiamy tabelę i zestawienie liczby świadczeń i wykorzystanych środków bez kosztów obsługi. Szczegółowy opis poszczególnych zadań zamieszczony jest w dalszej części sprawozdania.

Zadania zrealizowane przez Centrum Usług Społecznych w Szprotawie w 2025 roku

CUS – 1 kwietnia 2025r. Ośrodek Pomocy Społecznej przekształcił się w Centrum Usług Społecznych (CUS). Utworzenie Centrum Usług Społecznych poprzez przekształcenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie jest pierwszym celem szczegółowym w obszarze deinstytucjonalizacji usług społecznych wynikających z Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych Gminy Szprotawa na lata 2024-2027 (przyjętym uchwałą Nr VI/29/2024 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 26.07.2024 r.). Zakres rzeczowy usług przyjęty w projekcie pn. „Nowe horyzonty usług społecznych w Szprotawie” - szacowana wartość projektu – 2.971.825,00 Dofinansowanie – 2.823.233,75 . Wkład własny – 148.591,25 zł . Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu do nowej i dobrej jakości usług społecznych dla mieszkańców Gminy Szprotawa.

Przebieg i zakres realizacji usług społecznych oferowanych w Programie – realizacja w okresie czerwiec 2025 – grudzień 2025

Na podstawie rekomendacji zawartych w dokumencie „Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych na terenie Gminy Szprotawa” i zgodnie z Programem Usług Społecznych w Gminie Szprotawa, podjętym Uchwałą Nr XX/123/2025 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 9 maja 2025r. , w sprawie przyjęcia „Programu Usług Społecznych w Gminie Szprotawa na lata 2025 – 2027”. Centrum Usług Społecznych w Szprotawie oferowało mieszkańcom gminy następujące usługi społeczne:

Usługi społeczne z zakresu promocji i ochrony zdrowia:

1. Pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i opieka higieniczna

Zakres usług w warunkach domowych świadczonych podczas weekendów i dni świątecznych oraz wolnych od pracy jako rozszerzenie podstawowych usług opiekuńczych, polegał na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych np. (zakupy, przygotowywanie posiłków, karmienie, prowadzenie gospodarstwa domowego, pomoc przy przemieszczaniu się, utrzymanie porządku i czystości w najbliższym otoczeniu, regulowanie opłat, prowadzenie spraw osobistych, urzędowych i pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych, zagospodarowywanie czasu wolnego) i opiekę higieniczną. Usługa wykonywana indywidualnie z częstotliwością uzależnioną od potrzeb osoby będącej odbiorcą, w nagłych przypadkach świadczona w nocy. Skierowana do mieszkańców potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osoby starsze z ograniczoną sprawnością, osoby z niepełnosprawnością, osoby kwalifikujące się do profilaktyki lub rehabilitacji zdrowotnej

ze względu na stan zdrowia lub wiek. Usługa została uruchomiona od czerwca 2025r., skorzystało z niej 25 osób.

2. Usługi transportu indywidualnego – Taxi

Usługa dedykowana osobom z ograniczoną mobilnością, które mają trudności w samodzielnym przemieszczaniu się np. ze względu na ograniczoną sprawność w tym: poruszające się na wózkach inwalidzkich, poruszających się o kulach niewidome, słabowidzące i inne.

Usługa polegała na dowozie osób z terenu Gminy Szprotawa z ich miejsca zamieszkania do punktów o charakterze medycznym (np. szpitale, przychodnie, specjalistyczne, praktyki lekarskie, laboratoria diagnostyczne), pomocy przy wsiadaniu i wysiadaniu z pojazdu, złożenie i spakowanie sprzętu pomocniczego do bagażnika, a po jego dotarciu do celu do jego złożenia, sprowadzanie lub/i odprowadzanie odbiorcy usługi z/do miejsca zamieszkania (jeżeli to konieczne). Usługa nie obejmowała transportu osób leżących. Realizowana w dni robocze stosownie do indywidualnych potrzeb i świadczona w granicach administracyjnych powiatu żagańskiego i nowosolskiego woj. lubuskiego. Usługa została uruchomiona od czerwca 2025r., skorzystało z niej 8 osób.

3. Usługa „ Złota rączka”

Usługa realizowana od poniedziałku do piątku, za wyjątkiem świąt oraz dni ustawowo wolnych od pracy. Polega na wykonywaniu w miejscu zamieszkania w granicach administracyjnych Gminy Szprotawa, czynności technicznych podstawowych napraw, prac montażowych i gospodarczych niewymagających natychmiastowej interwencji ani specjalistycznych uprawnień. Usługa świadczona jako uzupełnienie usług społecznych dla osób potrzebujących wsparcia w tym starszych, samotnych. Wykonywana indywidualnie z częstotliwością uzależnioną od potrzeb osoby będącej odbiorcą usługi. Usługa została uruchomiona od sierpnia 2025r., skorzystało z niej 7 osób.

W ramach Programu w okresie od VI 2025r. do XII2025r. z usług społecznych ogółem skorzystało 40 osób.

Nazwa usługi	Liczba osób, które skorzystały z usługi społecznej
Pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i opieka higieniczna	25
Usługi transportu indywidualnego -„TAXI”	8
Usługa „ Złota rączka”	7

Wykonawcy usług społecznych określonych w Programie

Realizatorem usług społecznych w większości były lokalne podmioty:

- Firma „GWARANT” Tomczyk sp. j. USŁUGI OPIEKUŃCZE – usługa pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i opieka higieniczna
- TAXI Paweł Mitek – usługa Taxi
- Zarząd Nieruchomościami „Chrobry” Szprotawa – usługa „Złota rączka”

Oplaty i ulgi za usługi społeczne

Wszystkie usługi społeczne dla mieszkańców Gminy Szprotawa realizowane były w ramach Projektu „Nowe Horyzonty Usług Społecznych w Szprotawie” przez Centrum Usług Społecznych w Szprotawie nieodpłatnie. Usługi społeczne objęte Programem współfinansowane są ze środków Unii Europejskiej w ramach realizowanego projektu „Nowe Horyzonty Usług Społecznych w Szprotawie”. Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli, Działanie 6.13 Usługi Społeczne i zdrowotne.

Koszty realizacji usług społecznych w okresie czerwiec 2025 – grudzień 2025

Usługi społeczne z zakresu promocji i ochrony zdrowia:

L p.	Rodzaj usługi	Koszt realizacji usługi
1.	Pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i opieka higieniczna	2317,94
2.	Usługi transportu indywidualnego - Taxi	61700,00
3.	Usługa „Złota rączka”	13388 ,00

Program Usług Społecznych odpowiada na najważniejsze potrzeby i wyzwania mieszkańców Gminy Szprotawa, określone w „Diagnozie potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych na terenie Gminy Szprotawa”. Usługi zaplanowane do realizacji w okresie sprawozdawczym zostały uruchomione i zrealizowane w roku budżetowym. Kolejne zaplanowane z zakresu wsparcia rodziny oraz z zakresu promocji i ochrony zdrowia będą realizowane w roku 2026 . Niektóre z nich posiadają status kontynuacji na rok 2026/2027.

Wszystkie osoby były zadowolone z dostarczanych usług społecznych. Usługi spełniały oczekiwania odbiorców, większość osób zgłosiła chęć kontynuowania udziału w Programie w roku 2026. Ponadto, zgłaszali potrzebę korzystania również z innych usług. Zaproponowane pakiety usług odpowiadały na indywidualne potrzeby odbiorców – mieszkańców Szprotawy.

Realizacji Programu Usług Społecznych w Gminie Szprotawa, przyczyniła się do osiągnięcia zakładanego celu jakim jest zwiększenie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych usług, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji. Przyczyniła się również do poprawy dostępności, w tym usług dla osób z niepełnosprawnościami, oraz szybkości i skuteczności działania usług opieki długoterminowej. Program i zaplanowane w nim usługi ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności do osób starszych – samotnych i osób z niepełnosprawnościami.

Organizacja społeczności lokalnej przez CUS

Opracowano i realizowano planu organizowania społeczności lokalnej w Gminie Szprotawa poprzez podejmowanie działań wspierających, dedykowany mieszkańcom gminy. Plan skupiał się na trzech grupach określonych w diagnozie tj. seniorzy, młodzież, osoby niepełnosprawne, program zakładał, że prowadzone będą także m.in. działania adresowane do całych społeczności lokalnych, a ukierunkowane na integrację mieszkańców oraz podniesienie spójności społecznej. Plan OSŁ jest wymogiem ustawowym i został zatwierdzony przez Dyrektora CUS. Plan jest dokumentem wewnętrznym, opracowywanym w celu metodycznego uporządkowania pracy środowiskowej, obejmującej ogół działań na rzecz integracji i rozwoju wspólnoty samorządowej, w szczególności organizowania działań wspierających o charakterze samopomocowym i wolontaryjnym.

W ramach realizacji planu w pierwszych miesiącach skupiano się na działaniach promocyjnych nowej formuły CUS oraz sieciowaniu i poznawaniu środowiska włączając się jako partner w lokalne imprezy integracyjne, wzmacnianie potencjału wspólnoty i wspieranie inicjatyw mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

W ramach działalności organizowane były spotkania z dyrektorami szprotawskich szkół, sołtysami, seniorami, Caritas – sieciowanie współpracy, przedstawienie i omówienie możliwości aplikowania o środki pomocowe z różnych źródeł. Celem było omówienie nowej roli CUS w środowisku lokalnym.

CUS brał udział w powiatowych targach pracy zorganizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy. Dzięki możliwości udziału udało się porozmawiać z młodzieżą o aktualnych problemach i zainteresowaniach podjęciem zatrudnienia na terenie gminy i powiatu. Było to spotkanie promujące lokalne firmy i wyroby, pracodawcy wskazywali na dopasowanie oferty szkoleniowej (edukacyjnej) do oczekiwań rynku pracy.

Współuczestniczyliśmy na zasadzie partnerstwa w festynach lokalnych w sołectwach Sieraków, Siecieborzyce, Leszno Górne, Leszno Dolne, Szprotawka, Dziećmiarowice np. z okazji Dnia Dziecka, Dnia Działkowca oraz w jubileuszu 90 lecia szprotawskiego basenu. CUS ze swojej strony

proceedził promocję nowych usług, w specjalnym namiocie pracownicy wraz z Dyrekcją przygotowywali liczne atrakcje i art. spożywcze m. in. bezpłatną watę cukrową, popcorn, gofry, napoje oraz ciasta. Dla najmłodszych dzieci atrakcją było wiązanie kolorowych warkoczyków, malowanie twarzy. Dzięki temu nastąpiło wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez spędzanie czasu wspólnego. Zarówno u dzieci jak i rodziców nastąpił rozwój postaw prospołecznych - ożywienie kontaktów ze środowiskiem lokalnym poprzez integrację. Dzięki możliwości uczestniczenia w szeregu festynów uczestnicy mogli kształtować umiejętności manualne. W różnego typu imprezach integracyjnych wzięło udział kilkaset osób.

Wspierano powstawanie podmiotu ekonomii społecznej i utworzenia Spółdzielni socjalnej „Mała czarna” w Szprotawie, doradztwo w pozyskiwaniu środków na działalność i wydanie opinii rekomendującej

CUS podpisało 7 partnerstw o współpracy z lokalnymi podmiotami. Dzięki sieciowaniu współpracy z różnymi podmiotami udało się zbudować partnerstwo na rzecz wymiany doświadczeń i wsparcia instytucjonalnego oraz reintegrację środowiskową różnego typu instytucji.

Realizowano w partnerstwie z Fundacją Lubuska Inicjatywa Pozarządowa z Wichowa program wspierający i aktywizujący dla 40 seniorów (20 osób UTW, PZERI, Caritas) (20 osób z Dzieńmiarowic, Wiechlic) pt. Wieś z pasją – lubuskie 60+. Projekt zakładał min. edukację na temat istoty stresu w wieku senioralnym, zrozumienie jego wpływu na codzienne funkcjonowanie osób 60+ oraz poznanie skutecznych metod radzenia sobie ze stresem. Poruszane były kwestie dobrostanu seniora, emocjach, sposobach rozładowywania napięć i wielu, wielu innych obszarach, które składają się na jakość życia po 60-tce. Projekt zawierał także moduły kulturalne, kulinarne, edukacyjne i ekonomiczne które pozwoliły wielu seniorom na lepsze funkcjonowanie.

Realizowano projekt socjalny: „Szkola dla rodziców i rodzin objętych asystenturą” bardzo ważny z punktu widzenia społecznego. Udział rodziców w projekcie wpłynął pozytywnie na nawiązanie głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi. W trakcie treningu rodzice mogli nabyć wiele cennych umiejętności, które przydadzą się w budowaniu relacji rodzinnych opartych na szacunku i współpracy. W ten sposób rozwinęły swoje umiejętności wychowawcze.

Przeprowadzono akcję społeczną wraz z wolontariuszami - sprzątanie opuszczonych grobów na cmentarzu. Pracownicy CUS brali udział w porządkowaniu grobów wraz młodzieżą OHP i pracownikami Spółki Szprotavia. W akcję była zaangażowana również młodzież ze Społecznej Szkoły Podstawowej w Szprotawie.

Centrum Usług Społecznych w Szprotawie złożyło wniosek o współfinansowanie Projektu: „Aktywna integracja alternatywą na lepsze jutro”. Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021 – 2027 w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli, Działanie 6.16 Aktywna

integracja społeczno-zawodowa IIT dofinansowane. Partnerstwo zostało zawiązane m. in. przez Gminę Szprotawa, Gminę Małomice, Gminę Niegosławice oraz Gminę Brzeźnica. W ramach funkcjonującego międzysektorowego partnerstwa o nazwie „Razem dla rozwoju powiatu zagańskiego”. Partnerstwo to ma na celu wspólną realizację przedsięwzięć inwestycyjnych (wartość ok. 26 mln zł), zrównoważony rozwój terytorialny, poprawę jakości życia mieszkańców oraz skuteczne pozyskiwanie i wdrażanie środków unijnych (m.in. w ramach programów Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027).

Tytuł projektu: „Aktywna integracja alternatywą na lepsze jutro”

Cel projektu: Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej oraz poprawa zdolności do zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zamieszkujących na terenie Gminy Szprotawa. Projekt zakłada kompleksowe i zindywidualizowane wsparcie uczestników, prowadzące do wzmocnienia samodzielności życiowej, rozwoju kompetencji społecznych i zawodowych oraz trwałej integracji z rynkiem pracy i społecznością lokalną. Projekt zakłada realizację kompleksowych działań z zakresu aktywnej integracji społeczno-zawodowej, odpowiadających na indywidualne potrzeby uczestników. Wsparcie realizowane będzie w oparciu o indywidualną ścieżkę reintegracji, obejmującą m. in. wsparcie społeczne, doradztwo zawodowe, szkolenia podnoszące kwalifikacje oraz działania umożliwiające zdobycie doświadczenia zawodowego. Projekt przyczyni się do zwiększenia udziału uczestników w życiu społecznym i zawodowym oraz ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego. Projekt będzie realizowany od marca 2026r. do sierpnia 2027r. Projekt skierowany jest do mieszkańców Gminy Szprotawa w tym mieszkańców z terenów wiejskich potrzebujących pomocy w zakresie aktywizacji, osób które są zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Wsparciem w ramach programu zostaną objęte osoby bezrobotne w tym długotrwale bezrobotne, bierne zawodowo i niepełnosprawne. Główna grupa docelowa projektu będzie stanowiła 100 osób, w tym osoby bezrobotne i bierne zawodowo.

- osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych,
- osób biernych zawodowo,
- osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej lub kwalifikujących się do objęcia wsparciem,
- osób o niskich kwalifikacjach zawodowych i ograniczonym doświadczeniu zawodowym

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027, Priorytetu 6 „Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli” Działania 6.16 Aktywna integracja społeczno-zawo-

dowa- IIT. Umowa o dofinansowanie nr FELB.06.16-IZ.00-0005/25-00 zawarta 16 grudnia 2025 r., pomiędzy Gminą Szprotawa a Województwem Lubuskim.

Całkowita wartość projektu: 1.594 369,64 zł brutto

Dofinansowanie z projektu z UE: 1.355 214,19 zł

Wkład własny beneficjenta (Gminy Szprotawa): 239 155, 45 zł

Planowane efekty:

- wzrost aktywności społecznej i zawodowej uczestników,
- podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych,
- zwiększenie motywacji i samodzielności życiowej,
- poprawa zdolności do podjęcia i utrzymania zatrudnienia,
- ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego.

Prognozowane wskaźniki realizacji projektu:

Wskaźniki produktu:

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami- 1 szt.
- Liczba osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie -70 osób.
- Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie- 30 osób.
- Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób poszukujących pracy po opuszczeniu programu- 6 osób.
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu- 35 osób.
- Liczba osób pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu programu-10 osób.
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie- 5 osób

Świadczenia realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Osoby ubiegające się o pomoc społeczną zgłaszają się do siedziby Centrum Usług Społecznych przy ul. Żagańskiej. Decyzję o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczeń poprzedza przeprowadzenie przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Rodzaj, forma i wysokość świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Od 1 stycznia 2025r. do 31 grudnia 2025r. do Centrum Usług Społecznych w Szprotawie wpłynęło 2178 wniosków o przyznanie pomocy finansowej i usługowej. Łącznie z zakresu zadań zleconych, własnych zleconych i własnych bieżących wydano 2942 decyzji administracyjnych. Poniżej tabela wskazująca powody przyznania pomocy w ujęciu strukturalnym.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓLEM	w tym: NA WSI	
	0	1	2	3
UBÓSTWO	1	435	176	686
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	35	10	38
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	37	17	173
W TYM (z wiersza 4): POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	5	27	14	140
BEZROBOCIE	6	147	56	252
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	296	97	380
DŁUGOTRWALA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	347	110	451
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	9	168	88	389
W TYM (z wiersza 9): RODZINY NIEPEŁNE	10	40	11	116
RODZINY WIELODZIETNE	11	12	2	67
PRZEMOC DOMOWA	12	5	2	12
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	39	9	61
NARKOMANIA	15	7	2	11
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	10	8	11
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY	17	0	0	0

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓLEM	w tym: NA WSI	
	1	2	3
STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY (art. 7 pkt 11)			
ZDARZENIE LOSOWE	18	4	7
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	0	0
KLĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	2	3

Ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych pomocy społecznej skorzystało ogółem 5,55 % (w 2024 r było to 5,65 %) mieszkańców gminy (rzeczywista liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną 1001: 18032 ilość mieszkańców gminy x 100 = 5,55%). Jak widać na przestrzeni roku liczba osób korzystających z pomocy społecznej nieco spada.

Jednym z ważniejszych zadań z zakresu pomocy społecznej była realizacja dożywiania dzieci i osób dorosłych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028. W ramach tego Programu udzielano pomocy w formie:

1. posiłku
2. świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Powyższymi formami objęto łącznie 736 osoby (w tym: 220 dzieci). Łączna wartość wydatków na realizację zadania stanowiła kwotę 1 270 257,72 zł. Zadanie dożywiania osób dorosłych realizował Szprotawski ZAZ, natomiast dożywianie dzieci w placówkach oświatowych głównie zewnętrzna Firma Usługowa Paweł Sendecki.

W zakresie usług opiekuńczych w roku 2025 pomocą usługową objęto 89 osób, które z powodu wieku, choroby i niepełnosprawności wymagały pomocy innych osób. Na powyższe zadanie wydatkowano kwotę 1 019 489,00 zł. Podmiotem realizującym usługi opiekuńcze była zewnętrzna firma „Gwarant”, która została wyłoniona w formie przetargu. Świadczenie w formie usług opiekuńczych jest świadczeniem częściowo lub całkowicie odpłatnym.

Obok usług opiekuńczych, kolejnym obowiązkowym zadaniem realizowanym przez tut. Centrum było kierowanie osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu do domów pomocy społecznej różnego typu poza miejscem zamieszkania. Ze wsparcia w tej formie skorzystało 23 osoby. Pobyt w domach pomocy społecznej jest świadczeniem odpłatnym. Obowiązek wnoszenia opłat spoczywa w kolejności: na mieszkańcu, małżonku, zstępnych przed

wstępny oraz gminie, z której osoba została skierowana. W związku z tym w 2025 roku na przedmiotowe zadanie wydatkowano łącznie 1 485 453,40 zł. Z roku na rok wydatki na ten cel wzrastają z tendencją coraz większego udziału opłat po stronie gminy, a mniejszego po stronie beneficjenta i osób zobowiązanych.

W 2025 roku funkcjonowały pod nadzorem CUS cztery mieszkania wspomagane usytuowane w Wiechlicach przy ulicy Jesionowej 2, Uchwałą Nr LXX/570/2024 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 28 marca 2024 roku przekształcono mieszkania chronione w mieszkania wspomagane. W 4 mieszkaniach wspomaganych stworzono 8 miejsc pobytu. Mieszkania wspomagane przeznaczone są dla osób pełnoletnich z terenu gminy Szprotawa, w szczególności dla osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi, osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych. Podstawą do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu wspomagany jest decyzja administracyjna wydana przez Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Szprotawie po uprzednim zawarciu kontraktu mieszkaniowego z mieszkańcem. Pobyt w mieszkaniu jest odpłatny – uzależniony od dochodu. Wsparcie w mieszkaniu wspomagany jest przyznawane na czas określony. Mieszkańcy ściśle współpracują z pracownikami socjalnymi tut. Centrum w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać sami. Koszt funkcjonowania mieszkań wspomaganych w 2025 r. wyniósł 8410,17 zł.

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Szprotawie w 2025r. należały: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane przez sąd.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe. Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego. Centrum Usług Społecznych realizuje zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone gminie w zakresie wypłaty wynagrodzeń za sprawowanie opieki. Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. Jeżeli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić

ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania. Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryteria.

Na zasiłki stałe wydano 2.312.620,24 zł, ilość wypłaconych świadczeń wyniosła 2036. Przyznano również 2071 zasiłków okresowych na łączną kwotę 1.220.000 zł. Na zasiłki celowe i specjalne celowe przeznaczono 81.018,54 zł.

W 2025 roku na podstawie postanowień sądu wypłacono wynagrodzenia 10 opiekunom prawnym w łącznej wysokości 76.377,87 zł.

Stypendia szkolne

W 2025 roku realizowano również stypendia szkolne: liczba wydanych decyzji przyznających: 94 szt. Na łączną kwotę 77 775,82 zł. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Wysokość stypendium wypłacanego uczniowi wynosi od 150,00 zł do 250,00 zł miesięcznie i może być wypłacone od jednego do dziesięciu miesięcy w danym roku szkolnym. Dochód uprawniający do ubiegania się o stypendium szkolne wynosi: 823 zł netto na osobę w rodzinie (od 1 stycznia 2025 r.).

Poniżej zestawienie liczby przyznanych świadczeń oraz wykorzystanie środków z podziałem na zadania:

ZESTAWIENIE LICZBY ŚWIADCZEŃ I WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW				
Lp.	Wyszczególnienie	Rozdział	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zadania zlecone § 2010				
1	wynagrodzenie za sprawowanie opieki	85219	x	76 377,87
2	Usługi opiekuńcze specjalistyczne	85228	0	0,00
3	Pomoc dla cudzoziemców	85231	0	0,00
4	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	85278	2	16 000,00
Razem zadania zlecone			2	92 377,87
Zadania własne bieżące zlecone gminie § 2030				
1	Składki na ubezpieczenia zdrowotne (z pomocy społecznej)	85213	2 111	219 285,00
2	Zasiłki i pomoc w naturze – zasiłki okresowe	85214	2 071	1 220 000,00
3	Pomoc materialna dla uczniów	85415	94	77 775,82
4	Zasiłki stałe	85216	2 036	2 312 620,24
5	Pozostała działalność - dożywianie	85230	36 304	1 270 257,72
Razem własne bieżące zlecone gminie			42 616	5 099 938,78
Zadania własne gminy				
1	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	85510	x	867707,2
2	Rodziny zastępcze	85508	x	314815,12
3	Świadczenia społeczne- w tym:	85214	x	x
4	-zasiłki celowe i specjalne celowe		x	81 018,54
5	-pochówek		2	10 656,00
6	-pobyt w DPS		235	1 485 453,40
7	mieszkania wspomagane	85220	x	8 410,17
8	Usługi opiekuńcze	85228	32 246	1 019 489,00
9	Prace społecznie - użyteczne	85295	32	61 122,00
Razem zadania własne				3 848 671,43
OGÓLEM				9 040 988,08

Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W związku z obowiązkiem wynikającym z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Uchwałą Nr LXV/530/2023 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 28 listopad 2023 r. przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025. W ramach realizacji programu Centrum Usług Społecznych w Szprotawie zatrudniał na umowy zlecenia 2 asystentów. Wydatki

na wynagrodzenia asystentów finansowane były z budżetu gminy w kwocie 53362,62 zł oraz z budżetu Państwa w kwocie 20317,38zł. Ogółem 73680,00zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2025 roku asystenturą zostało objętych:

Ilość rodzin	27
Ilość dzieci	60
w tym:	
na wniosek sądu	14
na wniosek pracownika socjalnego	13

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek współfinansowania kosztów pobytu dzieci w pieczy. W roku 2025r. Centrum Usług Społecznych w Szprotawie współfinansowało pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinach zastępczych i rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego. Ogółem w pieczy zastępczej przebywało 73 dzieci, za które, zgodnie z zapisami ustawy, naliczono odpłatność w wysokości:

Forma pieczy zastępczej	Liczba umieszczonych dzieci	Wydatki		
		10 %	30 %	50 %
Rodzina zastępcza spokrewniona	23	4.367,63	5.882,05	149.832,01
Rodzina zastępcza niezawodowa	4	2.664,23	-	28.476,38
Rodzina zastępcza zawodowa, w tym specjalistyczna	7	18.681,13	-	41.902,56
Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego				-
Rodzinny dom dziecka	15	16.106,31	241,32	46.661,50
Placówka opiekuńczo - wychowawcza	24	16.954,50	117.574,41	733.178,29
Razem	73	58.773,8	123.697,78	1.000.050,74

W sumie wydatki poniesione w 2025 r. z tytułu przebywania dzieci w pieczy zastępczej wyniosły 1.182.522,32 zł.

Świadczenia realizowane na podstawie innych ustaw w tym: ustawy o świadczeniach rodzinnych

W ramach świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń wychowawczych Centrum Usług Społecznych realizowało zadania zlecone finansowane z budżetu państwa. Przy ustalaniu uprawnień do świadczeń, uzależnionych od kryterium dochodowego, brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach

określonych w ustawie dochód ten pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany.

W ramach świadczeń rodzinnych realizowano następujące formy pomocy:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu się dziecka (tzw. becikowe),
- 4) świadczenie rodzicielskie – przysługujące osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania ww świadczenia są więc bezrobotni, studenci, a także wykonujący pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierają zasiłku macierzyńskiego. Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie. Świadczenia rodzicielskie przysługują niezależnie od osiąganego dochodu,
- 5) świadczenie zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem".

W zakresie świadczeń rodzinnych i 500+ wypłacono łącznie 26822 świadczeń, w tym 3090 świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, 8577 zasiłek pielęgnacyjny, 3262 świadczenie pielęgnacyjne, 17 specjalny zasiłek opiekuńczy, 29 jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, 275 świadczenie rodzicielskie oraz 1508 świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Poniżej zestawienie.

ZESTAWIENIE LICZBY ŚWIADCZEŃ I WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW				
Lp.	Wyszczególnienie	Rozdział	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zadania zlecone § 2010				
1	Składki na ubezpieczenia zdrowotne (świadczenia rodzinne)	85213	2 847	719 058,15
Razem zadania zlecone			2 847	719 058,15
Świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne, fundusz alimentacyjny, 500+, dodatek mieszkaniowy				
1	Zasiłki rodzinne	85502	3 090	293 944,00
2	Dodatki do świadczeń rodzinnych z tytułu :		2 541	206 895
3	-urodzenia dziecka		3	3 000,00
4	-opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego		0	0,00

5	-samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania		0	0,00
6	-samotnego wychowywania dziecka		270	56 510,00
7	-kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego		374	40 460,00
8	-rozpoczęcia roku szkolnego		189	18 900,00
9	-podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania		322	22 570,00
10	-wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej		689	65 455,00
11	Zasiłki pielęgnacyjne		8 577	1 844 138,00
12	Świadczenia pielęgnacyjne		3 262	10 627 882,00
13	Specjalny zasiłek opiekuńczy		17	10 540,00
14	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego			0,00
15	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka		29	29 000,00
16	Fundusz alimentacyjny		1 508	843 360,29
17	Zasiłek dla opiekuna		17	10 540,00
18	Ubezpieczenia społeczne ZDO		5	853,00
19	Ubezpieczenia społeczne ŚP		2 137	1 544 889,66
20	Ubezpieczenia społeczne SZO		24	2 389,00
21	Rodzicielskie		275	254 513,80
22	Jednorazowe świadczenie 4000 zł.		1	4 000,00
23	Złotówka za złotówkę		581	32 741,46
24	świadczenie wychowawcze	85201	114	57 000,00
25	dodatek mieszkaniowy		2 222	550 581,58
26	Świadczenia rodzinne Ukraina		608	217 480,55
Razem świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne oraz fundusz alimentacyjny			26 855	16 737 643

Pozostałe zadania i programy osłonowe realizowane przez Centrum Usług Społecznych w Szprotawie

Karta Dużej Rodziny. Każda rodzina, która posiada przynajmniej troje dzieci, może stać się beneficjentem systemu zniżek i dodatkowych uprawnień. Umożliwia to Karta Dużej Rodziny, która funkcjonuje zarówno w instytucjach publicznych, jak i w prywatnych firmach. Przysługuje ona niezależnie od dochodu rodzinom z przynajmniej trójką dzieci. Karta jest wydawana bezpłatnie, jest także dostępna w wersji elektronicznej. W roku 2025 wydano Kartę Dużej Rodziny 248 osobom.

Prace społecznie użyteczne. Po podpisaniu porozumienia nr UmPSU/25/0001 z dnia 27.01.2025 r. z Dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu działającym z upoważnienia Starosty- Centrum podjęło realizację zadania aktywizującego w formie prac społeczno – użytecznych, na łączną kwotę 64.122 zł. Dzięki PSU zaktywizowano 32 podopiecznych Centrum jak również poprawiono estetykę i wygląd miasta i gminy w wielu obszarach.

Pomoc obywatelom Ukrainy - Kolejnym zadaniem w 2025r. była realizacja ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa pozwoliła na kontynuację pomocy w zakresie zasiłku na zapewnienie wyżywienia dzieci w szkole i w przedszkolu. W roku 2025 wydatkowano na ten cel łącznie 10 765,00 zł. Środki finansowe pozyskano z Funduszu Pomocy.

Jadłodzielnia. W Centrum Usług Społecznych w Szprotawie funkcjonuje jadłodzielnia, Jest to miejsce bezpłatnego dzielenia się żywnością, a jej celem głównym jest zapobieganie marnowaniu żywności. Jadłodzielnia przyjmuje wszelkiego rodzaju produkty żywnościowe, które są świeże i nie przekroczyły terminu ważności do spożycia. Mogą to być warzywa, owoce, produkty zapakowane fabrycznie (np. konserwy, słoiki, sery, jogurty) oraz wyroby i przetwory własne domowe (np. zupy w słoikach, sałatki, marynaty). Żywność zostawiona w Jadłodzielni musi być zdatna do spożycia i szczelnie zamknięta. Domowe wyroby powinny być szczelnie zapakowane z naklejonym opisem potrawy i datą przygotowywania. Z Jadłodzielni skorzystało około 100 osób.

Realizowane ustawowe i fakultatywne projekty oraz programy

Program „Opieka Wytchnieniowa”

Centrum Usług Społecznych w Szprotawie w 2025r. realizowało Program Opieka Wytchnieniowa -edycja 2025r.” finansowany z Funduszu Solidarnościowego w kwocie 123.420,00zł. Środki na realizację, w całości pochodziły z budżetu państwa.

Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018r. o Funduszu Solidarnościowym. Podjęcie programu wynika z art. 18 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
2. osobami posiadającymi:

- orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo
- orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)

– poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyłoniono Firmę Gwarant, która spełniała niezbędne warunki do wykonywania działań mających na celu realizację działań programowych. Program był realizowany w okresie od marca 2025r. do grudnia 2025r.

W ramach realizacji Programu opieką objęto 14 osób niepełnosprawnych w tym 5 osób dorosłych i 9 dzieci. W trakcie realizacji Programu pracownicy Centrum Usług Społecznych w Szprotawie zebrali opinie samych uczestników programu z których wynika, że wsparcie w formie opieki

wytchnieniowej w sposób znaczący wpłynęła na poprawę jakości funkcjonowania oraz na odciążenie psychiczne w życiu codziennym. Dzielenie opieki z wykwalifikowanymi opiekunami pozwala na zminimalizowanie stresu. Członkowie rodzin, którzy sprawują opiekę nad swoimi bliskimi, zapominają o swoich potrzebach, w tym także o potrzebie odpoczynku. Opiekę sprawują cały czas. Nie są opiekunami zawodowymi, którzy po kilku godzinach pracy mogą wyjść i wrócić do swoich spraw. Dzięki temu, że umożliwiono im wsparcie w formie opieki wytchnieniowej mogli odpocząć i się zregenerować co pozwalało im z nową energią powrócić do swoich zajęć.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”

Centrum Usług Społecznych w Szprotawie w 2025r. realizowało Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2025 finansowany z Funduszu Solidarnościowego w kwocie 1.919.232,00 zł. Środki na realizację tego programu w całości pochodziły z budżetu państwa.

Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018r. o Funduszu Solidarnościowym. Podjęcie programu wynika z art. 18 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej. Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu:

1. dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
2. osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności: o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym, lub traktowane na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Program był realizowany przez Centrum Usług Społecznych w Szprotawie w okresie od stycznia 2025r. do grudnia 2025r. W ramach realizacji Programu opieką objęto 68 osób niepełnosprawnych. Wsparcia udzielało 58 asystentów zatrudnionych na umowę zlecenie wskazanych przez osoby niepełnosprawne. Realizacja Programu zakłada poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia, zapewnienie osobom niepełnosprawnym wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb, umożliwienie zaangażowania osób niepełnosprawnych w życiu społecznym. W trakcie jak i po zakończeniu realizacji Programu pracownikom Centrum Usług Społecznych w Szprotawie udało zebrać się opinie samych uczestników programu z których wynika, że osoby niepełnosprawne były pozbawione możliwości wyjścia z domu, wyjazdu wynikało to z tego, że brakowało osoby, która mogłaby osobie niepełnosprawnej towarzyszyć. Czynności dnia codziennego przestały stanowić

problem, czynności te robione przy asyście opiekuna nie stanowiły już tak dużego problemu. Obecność drugiego człowieka stanowiła bodziec do podjęcia aktywności w mowie i działaniu, a co za tym idzie nawiązywanie relacji. Mieszkańcy naszej gminy są bardzo zadowoleni z umożliwienia im opieki asystenckiej co w sposób znaczący poprawiło ich jakość życia.

Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności na lata 2021 – 2025 przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Nr XL/301/2021 z dnia 26 listopada 2021 roku.

Program ten ma na celu stworzenie systemu profilaktyki bezdomności i wczesnej interwencji, a także przeciwdziałania istniejącemu zjawisku bezdomności poprzez szeroko pojęte uaktywnienie osób bezdomnych w zakresie poprawy ich sytuacji życiowej, integracji ze środowiskiem oraz pomoc w tworzeniu warunków do samodzielnej egzystencji. W ramach tego programu prowadzone by działania osłonowe dla osób bezdomnych. W dniu 19.12.2025r. była przeprowadzona coroczna kontrola miejsc przebywania osób bezdomnych na terenie Gminy Szprotawa. Zespół złożony z pracowników socjalnych, pracownika UM w Szprotawie, w asyście funkcjonariuszy policji kontrolował piwnice w blokach oraz altanach położonych na ogrodach działkowych. Kontrolowane miejsca były wskazywane przez osoby bezdomne jako ich miejsca pobytu. Na terenie gminy zarejestrowano/przebywa 26 osób bezdomnych. Pracownicy Centrum stale monitorują ich sytuację. Dla osób bezdomnych przygotowano materiały informacyjne wskazujące formy pomocy, z których osoby te będą mogły skorzystać m. in.: pobyt w schronisku, posiłek, odzież, wsparcie psychologiczne oraz pomoc prawną. W celu zapewnienia osobom bezdomnym bezpieczeństwa socjalno - bytowego poprzez otrzymanie tymczasowego i całodobowego schronienia i noclegu, zawarte zostały umowy ze schroniskami dla osób bezdomnych na zakup usług w zakresie zapewnienia schronienie osobom bezdomnym. Z tej formy wsparcia skorzystało 10 osób. Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę na fakt, iż na terenie gminy nie funkcjonuje placówka, która mogłaby zapewnić tymczasowe schronienie osobom bezdomnym. Dlatego też osoby wymagające schronienia w szczególności w okresie zimowym kierowane są do schronisk na terenie innych miast/gmin, gdzie oprócz udzielania schronienia, jest również realizowana pomoc w przezwyciężaniu stanu bezdomności, motywowanie podopiecznych do utrzymywania stanu abstynencji od alkoholu i substancji psychoaktywnych, podjęcia leczenia, poszukiwania pracy, zmiany sposobu myślenia poprzez wsparcie psychologiczne. Podsumowując w obszarze bezdomności głównym problemem w Gminie Szprotawa jest niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych oraz sezonowej placówki interwencyjnej typu ogrzewalnia.

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Szprotawa na lata 2023-2030 przyjęty uchwałą nr LXV/534/2023 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 28 listopada 2023 roku.

Gminny Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Szprotawa na lata 2023-2030 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i ją stosującym. Ustawa nakłada na centrum usług społecznych obowiązek zapewnienia obsługi technicznej i organizacyjnej dla Zespołów Interdyscyplinarnych. Zespół Interdyscyplinarny liczył 8 osób. Siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego mieści się przy ulicy Niepodległości 15, I piętro. W ramach funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w 2025 roku odbyło się 6 posiedzeń Zespołu, powołano 33 grup diagnostyczno – pomocowych, w ramach których odbyło się 91 spotkań. Grupy diagnostyczno – pomocowe opracowują i realizują plan pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy domowej, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentują podejmowane działania. Członkami grup diagnostyczno - pomocowych byli pracownicy socjalni, dzielnicowi, asystenci rodzin, kuratorzy sądowi zawodowi i społeczni, pedagodzy, psychologzy, przedstawiciele Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Źródłem finansowania Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Szprotawa na lata 2023– 2030 są środki finansowe z budżetu gminy. Zadania programu mogą być również finansowane z innych źródeł w ramach programów wspólnotowych Unii Europejskiej oraz dotacji konkursowych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Szprotawa na lata 2020-2027 ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka przyjęta uchwałą nr XXIV/171/2020 Rady Miejskiej w Szprotawie z 29 września 2020r.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Szprotawa na lata 2020-2027 w znacznej mierze stanowi kontynuację strategii wcześniejszej. Nadrzędnym celem rekomendowanych działań i interwencji wskazanych strategii jest szeroko pojmowana poprawa

warunków i jakości życia mieszkańców Gminy Szprotawa, zwłaszcza tych kategorii i grup społecznych, które dotknięte są problemami społecznymi, marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Szprotawa na lata 2020-2027 wyznacza ogólne ramy działań, które sprzyjać mają niwelowaniu zidentyfikowanych w gminie problemów. Dokument w swej zasadniczej części pozostaje spójny z obowiązującymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego szczebla (w tym unijnymi, krajowymi i regionalnymi), niemniej jednak uwzględnia on specyfikę wspólnoty lokalnej. Wskazane w strategii cele opracowano bowiem w oparciu o rzetelną diagnozę i analizę wewnętrznych potencjałów i niedostatków gminy oraz uwarunkowań zewnętrznych; angażując w ten proces partnerów z instytucji i organizacji działających w obszarze polityki społecznej.

Rządowy Program Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027.

Podstawą prawną rządowego programu jest art. 24 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z którym Rada Ministrów może przyjąć rządowy program dofinansowania wynagrodzeń oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń, pracowników określonych w tym programie, zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie (na podstawie art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), w tym pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej wykonujących zadania określone w art. 18 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Program jest w całości finansowany z dotacji celowej z budżetu państwa. Wartość dofinansowania w 2025 r. wyniosła: 393.365,00 zł. Kwota dodatku motywacyjnego wynosiła 1000 zł/brutto na jednego pracownika miesięcznie. Z programu skorzystało 29 pracowników.

Potrzeby i zamierzenia w 2026r.

Niniejsze sprawozdanie z realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Szprotawie zadań przedstawionych powyżej daje możliwość określenia potrzeb i kierunków działań na 2026r.

W zakresie ustawy o pomocy społecznej:

- Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych – zamierzam w dalszym ciągu kontynuować aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych bez prawa do zasiłku.

- Zgodnie z Uchwałą Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023r. w sprawie ustanowienia nowego wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 zamierzam właściwie wykorzystać pozyskane środki na organizację zadania.

- W zakresie zabezpieczenia i wsparcia osób niepełnosprawnych współpracować z ZAZ w Szprotawie w celu reintegracji zawodowej oraz społecznej i w zakresie dożywiania osób dorosłych.

- Prowadzić 4 mieszkania wspomagane.

- W ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych w 2026r. realizować niżej wskazanych 2 programy, których celem jest zapewnienie odpowiednich usług:

opieka wytchnieniowa – program, którego celem jest zapewnienie członkom rodziny (opiekunom) osób niepełnosprawnych alternatywnej formy czasowej opieki,

program Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej przeznaczony dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

- Realizować projekt „Aktywna integracja alternatywną na lepsze jutro”. Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021 – 2027 w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli, Działanie 6.16 Aktywna integracja społeczno-zawodowa IIT. Otrzymane dofinansowanie pozwala na kompleksowe i zindywidualizowane wsparcie uczestników, prowadzące do wzmocnienia samodzielności życiowej, rozwoju kompetencji społecznych i zawodowych oraz trwałej integracji z rynkiem pracy i społecznością lokalną.

W zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych:

- Zapewnić prawidłową realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeń rodzinnych.

W zakresie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:

- Zapewnić prawidłową realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W zakresie ustawy o systemie oświaty:

- Realizować zadanie w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej w Szprotawie w sprawie regulaminu przyznawania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Szprotawa.
- Dokonywać wypłat stypendiów szkolnych.

W zakresie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

- Zapewnić właściwe warunki i funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego, jak również organizować szkolenia dla członków zespołu.

W zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- Zapewnić środki finansowe dla rodzin zastępczych i biologicznych w przypadku umieszczenia dziecka w tej rodzinie z uwagi na rosnące koszty.
- Objąć pomocą asystentów rodziny, osoby które wymagają wsparcia w sprawach opiekuńczo wychowawczych i spowodowanie powrotu dzieci do rodzin biologicznych.

W zakresie ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych:

- Kontynuować osiągnięcie celów projektu tj. zwiększenia dostępu do nowej i dobrej jakości usług społecznych dla mieszkańców Gminy Szprotawa poprzez wdrażanie i kontynuowanie usług społecznych. Centrum Usług Społecznych w Szprotawie realizować będzie usługi społeczne z zakresu promocji i ochrony zdrowia oraz wsparcia rodziny bez względu na dochody mieszkańców. Przyjęty Program Usług Społecznych w Gminie Szprotawa na lata 2025 – 2027 odpowiada zdiagnozowanym bieżącym wyzwaniom społecznym i polega na rozwoju usług społecznych dla jej mieszkańców.

Na zakończenie, dziękuję moim współpracownikom, Panu Burmistrzowi, Pani Burmistrz, Pani Skarbnik oraz Wysokiej Radzie za współpracę w 2025r. i dalszą możliwość realizacji zamierzonych celów w roku bieżącym poprzez wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Szprotawie – Ewelina Kowalczyk